

Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Бізнес-комунікації

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів ступеня
вищої освіти

магістр

молодший бакалавр,
бакалавр чи магістр

року набору 2021

галузі знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

спеціальності

076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

шифр і найменування спеціальності

освітня програма

Митна справа

назва освітньої програми

академічні групи

МЗМС-21

шифри академічних груп

статус дисципліни

обов'язкова

Харків, 2021 рік

Розробник:

Кафедра маркетингу, менеджменту та
торговельного підприємництва, кандидат
наук з державного управління

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

Гарант освітньої програми

Шубіна Лідія Юріївна,
доцент кафедри маркетингу, менеджменту та
торговельного підприємництва, кандидат
технічних наук, доцент

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
маркетингу, менеджменту та торговельного підприємництва

назва кафедри

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту,
протокол від 17.05.2021 р. № 7.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Бізнес-комунікації» розроблена відповідно до освітньої програми підготовки магістрів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Метою викладання навчальної дисципліни є формування загальних та професійних компетентностей щодо сутності бізнес-комунікацій як універсальної діяльності з вивчення, проектування, формування та розвитку комунікаційних систем (організації, проекту, бренда, особистості).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є комунікаційні моделі, інструменти, технології та методики в сфері бізнес-комунікацій.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтуються на знаннях, отриманих на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти та є основою для подальшого засвоєння професійних навчальних дисциплін, таких як «Стратегічне управління бізнесом».

Мова викладання – українська.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 5. Здатність здійснювати комунікаційну діяльність та працювати в колективі чи команді, включаючи міжнародне середовище, та зберігати позитивне ставлення до інших культур, здатність до критики та самокритики.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахових компетентностей:

ФК 5. Вміння використовувати інформаційні технології для виконання функцій та завдань органами доходів і зборів.

ФК 6. Здатність організувати, проводити наукові дослідження та впроваджувати їх результати.

програмних результатів навчання:

ПРН 3. Вміти приймати обґрунтовані рішення та адаптуватися до нових умов та ситуацій.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні передумови дисципліни «Бізнес-комунікації»

Сутність соціальних комунікацій. Становлення теорії комунікацій. Структура комунікацій. Типологія комунікацій. Функціонування системи комунікацій.

Тема 2. Предмет і методи дисципліни «Бізнес-комунікації»

Предмет і об'єкт дисципліни «Бізнес-комунікації». Основні поняття теорії бізнес-комунікацій. Функції та методи теорії бізнес-комунікацій.

Тема 3. Поняття, види і процес комунікацій в організаціях

Ділові комунікації і їх роль в управлінні організацією. Управлінська інформація: її види та властивості. Рівні та види комунікації. Комунікаційний процес і канали передачі інформації. Перепони і перешкоди в діловому спілкуванні.

Тема 4. Ділове листування

Документ як основна форма письмової комунікації в процесі управління. Види ділових послань. Стель викладу і мова документа. Структура, стиль і оформлення ділового листа.

Тема 5. Ділові бесіди і наради

Ділові бесіди і їх види. Організація проведення ділової бесіди. Призначення і види ділових нарад. Підготовка ділових нарад. Одинадцять питань організатору нарад. Управління роботою ділових нарад. Практичні прийоми техніки переконання: повторення найбільш важливих положень закріплює їх у свідомості співрозмовника.

Тема 6. Ділові переговори

Ділові переговори і їх роль в управлінні організацією. Переговори і психологія конфлікту. Приклади різного сприйняття конфліктної ситуації. Способи ведення переговорів. Підготовка до переговорів. Психологічна підготовка до переговорів.

Тема 7. Виступи перед аудиторією

Особливості публічної комунікації. Жителі міста. Психологічні особливості масової аудиторії та інструменти впливу. Типи аудиторії. Канали сприйняття і канали впливу. Зворотний зв'язок під час виступу. Підготовка виступу.

Тема 8. Комунікації в конфліктних ситуаціях

Види конфліктів. Причини конфліктів. Функції конфліктів. Виникнення і розвиток конфліктів. Аналіз конфліктів. Способи дозволу конфліктів і управління

конфліктною ситуацією. Особливості поведінки в конфліктних ситуаціях. Психотехнології впливу на опонента в конфліктних ситуаціях.

Тема 9. Бізнес-комунікації в умовах спотворення інформації

Класифікація видів спотворень інформації. Діагностика спотворення інформації партнером у процесі бізнес-комунікацій. Принципи ефективного виявлення недостеменної інформації. Показники нещирості людини, що спостерігаються в процесі спілкування. Прояв показників нещирості в залежності від індивідуально-психологічних особливостей особистості комунікатора.

Тема 10. Презентації: їх місце і роль в управлінській комунікації

Поняття і види презентацій. Основні принципи підготовки презентацій. Підготовка текстових слайдів. Презентація з використанням слайдів. П'ять «смертних гріхів» презентації.

Тема 11. Сучасні форми ділових комунікацій

Інформаційні потреби сучасного суспільства та технічні можливості. Тенденції у розвитку комунікативних технологій. Інтернет: особливості та 7 можливості Інтернету і його роль у внутрішніх комунікаціях. Ділові комунікації в цифровому середовищі.

Тема 12. Ділова етика, етикет і культура у сфері ділових комунікацій

Ділова етика та її історичний розвиток. Культура ділових комунікацій. Діловий етикет. Імідж ділової людини. Діловий протокол при особливо важливих зустрічах. Техніки ефективного мовного спілкування.

Тема 13. Ефективність комунікацій

Критерії оцінки ефективності комунікацій. Фактори підвищення ефективності комунікацій. Принципи конструктивних комунікацій. Комунікативна особистість. Зворотний зв'язок через невербальне спілкування.

Тема 14. Управління комунікаціями

Управління внутрішніми комунікаціями організації. Зв'язки з громадськістю як система комунікацій. Комунікації між організаціями і владою. Комунікації з інвесторами.

4.2. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

теми дисципліни	Обсяг у годинах																						
	денна форма										заочна форма												
	повна					скорочена					повна					скорочена							
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі			
Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 1. Теоретичні передумови дисципліни «Бізнес-комунікації»											12						12						
Тема 2. Предмет і методи дисципліни «Бізнес-комунікації»											12						12						
Тема 3. Поняття, види і процес комунікацій в організаціях											12						12						
Тема 4. Ділове листування											16	2		2			12						
Тема 5. Ділові бесіди і наради											16	2		2			12						
Тема 6. Ділові переговори											16	2		2			12						
Тема 7. Виступи перед аудиторією											12						12						
Тема 8. Комунікації в конфліктних ситуаціях											12						12						
Тема 9. Бізнес-комунікації в умовах спотворення інформації											12						12						
Тема 10. Презентації: їх місце і роль в управлінській комунікації											12						12						
Тема 11. Сучасні форми ділових комунікацій											12						12						
Тема 12. Ділова етика, етикет і культура у сфері ділових комунікацій											12						12						
Тема 13. Ефективність комунікацій											12						12						
Тема 14. Управління комунікаціями											12						12						
Усього годин/кредитів ECTS											180/6	6		6			168						

Навчальні матеріали з освітнього компоненту доступні на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту : <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/enrol/index.php?id=4506>

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Теоретичні передумови дисципліни «Бізнес-комунікації»

Передбачено опрацювання питань, які подано нижче :

1. Сутність та структура комунікацій. Типологія комунікацій. Функціонування системи комунікацій.
2. Функціонування системи комунікацій.

Тема 2. Предмет і методи дисципліни «Бізнес-комунікації»

Передбачено опрацювання питань, які подано нижче :

1. Основні поняття теорії бізнес-комунікацій.
2. Функції та методи теорії бізнес-комунікацій.

Тема 3. Поняття, види і процес комунікацій в організаціях

Передбачено опрацювання питань, які подано нижче :

1. Рівні та види комунікації.
2. Перепони і перешкоди в діловому спілкуванні.

Тема 4. Ділове листування

Передбачено опрацювання питань, які подано нижче :

1. Стель викладу і мова документа.
2. Структура, стиль і оформлення ділового листа.

Тема 5. Ділові бесіди і наради

Передбачено опрацювання питань, які подано нижче :

1. Управління роботою ділових нарад.
2. Практичні прийоми техніки переконання: повторення найбільш важливих положень.

Тема 6. Ділові переговори

Передбачено опрацювання питань, які подано нижче :

1. Способи ведення переговорів.
2. Підготовка до переговорів. Психологічна підготовка до переговорів.

Тема 7. Виступи перед аудиторією

Передбачено опрацювання питань, які подано нижче :

1. Типи аудиторії. Канали сприйняття і канали впливу.
2. Зворотний зв'язок під час виступу. Підготовка виступу.

Тема 8. Комунікації в конфліктних ситуаціях

Передбачено опрацювання питань, які подано нижче :

1. Особливості поведінки в конфліктних ситуаціях.

2. Психотехнології впливу на опонента в конфліктних ситуаціях.

Тема 9. Бізнес-комунікації в умовах спотворення інформації

Передбачено опрацювання питань, які подано нижче :

1. Показники нещирості людини, що спостерігаються в процесі спілкування.
2. Прояв показників нещирості в залежності від індивідуально-психологічних особливостей особистості комунікатора.

Тема 10. Презентації: їх місце і роль в управлінській комунікації

Передбачено опрацювання питань, які подано нижче :

1. Підготовка текстових слайдів.
2. Презентація з використанням слайдів. П'ять «смертних гріхів» презентації.

Тема 11. Сучасні форми ділових комунікацій

Передбачено опрацювання питань, які подано нижче :

1. Інтернет: особливості та 7 можливості Інтернету і його роль у внутрішніх комунікаціях.
2. Ділові комунікації в цифровому середовищі.

Тема 12. Ділова етика, етикет і культура у сфері ділових комунікацій

Передбачено опрацювання питань, які подано нижче :

1. Діловий етикет.
2. Імідж ділової людини.

Тема 13. Ефективність комунікацій

Передбачено опрацювання питань, які подано нижче :

1. Визначити критерії оцінки ефективності комунікацій.
2. У чому полягає сутність зворотнього зв'язку через невербальне спілкування ?

Тема 14. Управління комунікаціями

Передбачено опрацювання питань, які подано нижче :

1. Наведіть приклади комунікацій між організаціями і владою.
2. Які види комунікацій з інвесторами вам відомі ?

Зміст, порядок виконання та критерії оцінювання самостійної роботи студентів наведено на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/enrol/index.php?id=4506>

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачено навчальним планом.

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються наступні форми оцінювання та схема розподілу балів:

Осінь 2021/2022 н. р.

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1	Поточний контроль		60
1.1	<i>Тема 1</i>		
	Опрацювання завдань у практикумі		1
	Відповідь на відкриті питання		1
	Тестування на Порталі		1
1.2	<i>Тема 2</i>		
	Опрацювання завдань у практикумі		1
	Відповідь на відкриті питання		1
	Тестування на Порталі		1
1.3	<i>Тема 3</i>		
	Опрацювання завдань у практикумі		1
	Відповідь на відкриті питання		1
	Тестування на Порталі		1
1.4	<i>Тема 4</i>		
	Опрацювання завдань у практикумі		1
	Відповідь на відкриті питання		1
	Тестування на Порталі		1
1.4	Контрольна робота (тестування на Порталі)		9
1.6	<i>Тема 5</i>		
	Опрацювання завдань у практикумі		1
	Відповідь на відкриті питання		1
	Тестування на Порталі		1
1.7	<i>Тема 6</i>		
	Опрацювання завдань у практикумі		1

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
	Відповідь на відкриті питання		1
	Тестування на Порталі		1
1.8	<i>Тема 7</i>		
	Опрацювання завдань у практикумі		1
	Відповідь на відкриті питання		1
	Тестування на Порталі		1
1.9	<i>Тема 8</i>		
	Опрацювання завдань у практикумі		1
	Відповідь на відкриті питання		1
	Тестування на Порталі		1
1.10	<i>Тема 9</i>		
	Опрацювання завдань у практикумі		1
	Відповідь на відкриті питання		1
	Тестування на Порталі		1
1.11	<i>Тема 10</i>		
	Опрацювання завдань у практикумі		1
	Відповідь на відкриті питання		1
	Тестування на Порталі		1
	<i>Тема 11</i>		
1.12	Опрацювання завдань у практикумі		1
	Відповідь на відкриті питання		1
	Тестування на Порталі		1
	<i>Тема 12</i>		
1.13	Опрацювання завдань у практикумі		1
	Відповідь на відкриті питання		1
	Тестування на Порталі		1
	<i>Тема 13</i>		
1.14	Опрацювання завдань у практикумі		1
	Відповідь на відкриті питання		1
	Тестування на Порталі		1
1.15	<i>Тема 14</i>		
	Опрацювання завдань у практикумі		1
	Відповідь на відкриті питання		1
	Тестування на Порталі		1
	Контрольна робота (тестування на порталі)		9
2	Підсумковий семестровий контроль (письмова екзаменаційна робота)		40
2.1	Завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування).		20
2.2	Завдання на оцінювання практичних навичок (розрахунково-аналітичне завдання)		16

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
2.3	Завдання на оцінювання професійних вмінь (маркетингова ситуація з практикуму)		4
3	Оцінка з дисципліни		100

Під час організації освітнього процесу на Порталі використовуються наступні елементи:

- опрацювання завдань у практикумі: елемент «Завдання»;
- відповідь на відкриті питання: елемент «Завдання»;
- тестування: елемент «Тест».

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Основні джерела інформації

1. Холод О. М. Комунікаційні технології : навчальний посібник / О. М. Холод. – Київ : Центр навчальної літератури (ЦУЛ), 2018. – 212 с.
2. Титаренко М. Комунікації від нуля : навчальний посібник / М.Титаренко. – Львів : Видавництво Старого Лева, 2020. – 131 с.
3. Кинг Патрік. Стратегії і тактики спілкування : навчальний посібник / Патрік Кинг. – Київ : Профібукс, 2020. – 146 с.

8.2. Додаткові джерела інформації

1. Русавська В. Бізнес-комунікації в міжнародному менеджменті : навчальний посібник / В. Русавська. – Київ : Ліра-К, 2017. – 304 с.
2. Гриценко Т. Б. Етика ділового спілкування : навчальний посібник /

Т.Б.Гриценко. - Київ : Центр учбової літератури, 2017. – 344 с .

3. Бабич Н. Д. Культура фахового мовлення : навчальний посібник / Н.Д.Бабич. – Чернівці : Книги- XXI, 2016. – 496 с.

4. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики : підручник / Ф.С.Бацевич. – Київ : Видавничий центр «Академія», 2014. – 344 с.

5. Коноваленко М. Ю. Теорія комунікації : навчальний посібник / М.Ю. Коноваленко. - Москва : Юрайт, 2012. 415 с.

6. Коноваленко М. Ю.Методи діагностики обману в діловому спілкуванні : навчальний посібник / М. Ю. Коноваленко. - Москва : РДТЕУ, 2010. 209 с.

7. Осовська Г. В. Комунікації в менеджменті : Курс лекцій. - Київ : «Кондор». 2011. -218 с.

9. Ботвина Н.В. Міжнародні культурні традиції : мова та етика ділової комунікації : навчальний посібник / Н.В. Ботвина . – Київ : Арттек, 2012. – 208 с.

10. Інтернет-видання про рекламу та маркетинг "Marketingmix". – Режим доступу : [http:// www. marketingmix.com .ua](http://www.marketingmix.com.ua). – Станом на 09.09.20. – Назва з екрана.

11. Український професійний портал із проблем реклами та маркетингу. – Режим доступу : [www.marketing - ua.com](http://www.marketing-ua.com) – Станом на 07.09.20. – Назва з екрана.

12. Сайт журналу «Маркетинг і реклама». – Режим доступу : www.mr.com.ua – Станом на 07.09.20.

13. Українська Асоціація Маркетингу. Головна сторінка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http:// uam.in.ua](http://uam.in.ua). – Станом на 06.09.20. – Назва з екрана.